tiua[a] sententia sup beneficio[b] apud sedem apostolicam dũtarat[c] in petitorio vel possessorio[d] promulgata[e]: beneficium[f] ipsum etiam si[g] dignitas vel psonatus cristat: ⁊ curam habeat animarum: a possessione huiusmodi dum tamẽ triennio[h] pacifice antea[i] ab eo possessum nõ fuerit per loci ordinariu[k] apud aliquam personam idoneã[l] sequestretur: qui plenam de ipso: ⁊ debitam curam gerens: id quod de fructibus ipsius debitis eiusdẽ supportatis oneribus[m] superesse contigerit: illi restituat[n] qui finalem[o] in causa victoriam obtinebit[p]. Si quis[q] autem sequestrationẽ huiusmodi impedire: vel fructus sequestratos quoquomodo presumpserit occupare[r]: excommunicationis incurrat sentẽtiam ipso facto[s]: a qua ipsi impedimẽto prius amoto: ⁊ occupatis per eum fructibus[t] restitutis[v] nullatenus[x] absoluatur. Et nihilominus[y] si de litigãtibus fuerit[z] a iure: si quod in huiusmodi beneficio: vel ad ipsum[τ] forsitã competebat eidẽ: hoc ipso se nouerit cecidisse[?]. ¶ Premissis nedum circa futura: sed etiam circa per appellationem pendẽtia[x] negocia obseruandis. ¶ Nõ obstante[a] si cõtra prefatam sententiaz ꝗ nullitate forsan opponatur.

Rubrica De prouationibus.

C. Clemens. v. in cõci. vien.

Verba litterarum apostolicarũ quibus papa proprium factũ narrat: plene pbant si sup illis gratia vel intentio pape fundat. Joã. an.

Litteris nostris[b] quibus nos dignitates quaslibet seu beneficia collationi nostre vel sedi apostolice[c] reseruasse[d]: aut resignationem beneficij alicuius recepisse vel recipiendi potestatem alij commisisse[e] vel aliquem excommunicasse seu suspendisse: seu aliquem capellanum nostrum: vel familiarem fuisse: vel alia[f] similia super quibus gratia vel intentio[g] nostra

a Diffinitiua: in interlocutoria ergo nõ habet locũ hec constitutio. Est autem interlocutoria que inter principium ⁊ finem cause fertur sup his que incidunt vel emergunt. Diffinitiua vero principalez questionem diffinit: de quo satis ĩ spe. ꝗ sen. prola. in ꝑma col.

b Super beneficio: ecclesiastico. cõcor. s. ea. compil. de iudi. c. ij. si ergo inter petitorem beneficij ⁊ possessorem esset questio alia personalis vel realis: ⁊ feratur diffinitiua pro petitore: nõ erit locus constitutioni.

c Dũtarat: si. s. ea. cõpil. de rescriptis auditor. ⁊ fuit ꝗ prudenter sic temperatum. absurdum enim fuisset per singulas sententias ordinariorum vl de legatorum possessores possessione priuari.

d Possessorio: hic patet ꝙ etiam super possessorio fertur sententia diffinitiua. concor. de iudi. c. vlt.

e Promulgata: per auditores curie: a quorum sententiis appellatur puto: ⁊ decreta. procedere siue principalis sententia feratur in curia: siue super sententia lata per ordinariu aqua fuit appellatum ad curiam diffinitiua sententia feratur ibidez dummodo pro petitore contra possessorem: vt viri.

f Beneficium: Nota ꝙ non fructus tantum: imo etiam beneficium sequestratur: ꝗ sunt diuersa ⁊ est simile quod notatur de preben. si tibi concesso. libro sexto. in glosa. ij. iura ergo beneficij ⁊ beneficiari exercebit sequester qui possidet: super quo vide quod nota. ⁊ scripsi de iudi. examinata.

g Etiam si: prudenter fuit hoc additum ad tollendas cauillationes dicentium ꝙ in materia sequestrationis odiosa appellatio beneficij non comprehendit infra scripta: de preben. c. vlt. e. ti. cum in illis. libro sexto.

h Triennio. pacifice. si. C. de fideicom. l. i. ista duo requirũtur ne fiat sequestratio: ꝙ triennio sit possessum: ⁊ ꝙ pacifice: de his ergo preiudicialibus bene poterit possessor excipere ⁊ probare: nec puto sufficere annum tertiũ ĩcohatũ: vel p maiori parte illius tertij anni illum possedisse: requiritur enim triennium consumatum. si. de relega. ad nostram.

i Antea: idest ante litem motam: que tunc est finita per vnã sniaz: post litẽ enim motã non possidetur pacifice: quod requirit hec constitutio: ⁊ p hoc patet inutiliter de illo q̃ri: qui tpe sententie non possideret triennio. quod tamen triennũ ē cõpletum tpe quo petitur sequestratio.

k Loci ordinarium. non distinguit an ad illum spectet institutio necne: ⁊ cetera si. de vsur. quãquã. libro sexto. ⁊ quod ibi notatur. quandoqz tamen per ordinarium comprehenditur instituens ⁊ destituens: ⁊ de off. ordina. c. iij. ĩ principio libro sexto. ⁊. s. titulo proximo. c. primo. Et nota casum in quo de causa deuoluta ad curiam se inferior intromittit: ad idem de appella. cum teneamur: ⁊ qõ ibi diti post Hostien.

l Idoneam: equum esset hanc sequestrationẽ fieri existenti in ordine quem requirit bẽficiuz: de elec. nemo ꝗ inceps. ⁊. c. cũ ex eo. libro. vj. de regula. bẽficiũ. e. li. ad hoc littera que sequitur.

m Oneribus: cõcor. de offi. ordi. ꝑsenti. §. porro. li. vj.

n Restituat: cũ sequester habet limitatam potestatem: scilicet de restituẽdis fructibus qui ad onera supersunt: dico ꝙ illos non posset in emptionem prediorum pro beneficio vel alias in vtilitatem beneficij conuertere: quod posset vbi non esset talis limitatio: vt in predicta decretali presenti. de officio Archidiaco. cuz nos in fine.

o Finalem: per pronunciationem papalem vel factam de ipsius speciali mandato: facit de ver. sig. cõstitutionem. ij. rñ. lib. vj. vel per secundam sententiaz a qua non est appellatum: vl per tertiam licet sit appellatũ: de appellati. directe. ⁊ .c. sua nobis. quod dic: vt. j. de reg. iu. c. j.

p Obtinebit: hoc proprium est sequestri: quod res sequestrata restituatur victori.

q Si quis. pars vel alius ⁊ includit episcopus: non ob. de senten. excomuni. qz periculosum. libro. vj. qz non loquitur hic de interdicto vel suspensione: sz de excõmunicatione.

r Occupare: in mala parte ponitur: quandoqz in bona. de hoc de elec. in generali. ꝑmo rñso. libro. vj.

s Ipso facto: alios casus quibus ipso facto per has cle. quis excommunicationẽ incurrit no. ⁊ vide. j. de sen. excõ. c. i.

t Fructibus: vel ipsorum estimationem si fructus non extant: facit de transactio. veniens. in fine.

v Restitutis: nõ sufficit ergo cautio de restituendo: ⁊ cõcor. qõ nota. de ele. q: sepe. de imu. ec. quoniam. in fine. lib. vi.

x Nullatenus: absoluatur per ordinarium qui alias his occurrentibus absoluere poterit: de sententia excommunicationis. nuper. ⁊ per istud negatiuum verbum videtur ꝙ absolutio contra hec facta non teneat cui cõcordat infra de sepulturis. dudum. ⁊ ꝗ hereticis capitulum secundũ. in fine. ⁊ capitulum. .iij. post principium: de pe. capitulo primo. In contrarium videtur: cũ ꝗ forma sit a iure data non ab homine: facit qõ scripsi post Goffredum. de restitutione spoliatoruz: capitulo vltimo. in principio. ad idez facit de sententia excommunicatiõis venerabilibus. §. vbi aũt libro sexto. vide quod dicam. j. de iure patronatus capitulo primo post principium.

y Nihilominus. i. non eo minus ꝙ excõmunicatus est: ⁊ sic imponitur duplex pẽa. quod dic vt nota. de iudi. at si clerici.

z Fuerit: ille impediens vel fructus occupans.

τ Vel ad ipsum: hec enim sunt diuersa habere ius in re: vel ad rem: vt satis patet de concessione prebende capitulo vltimo. libro sexto.

? Cecidisse: si. de preben. cum qui. ij. responso. libro. vj. Probabiliter dubitatur an ordinarius ipse pronunciare vel declarare possit ipsuz impedientem vel occupantem cecidisse a iure suo: mouet dubium: quia causa ē in curia: vnde non videtur plus posse ordinarius quam permittat ista cõstitutio: ⁊ hoc non est de premissis. Ad contrarium mouet ꝙ occupatio vel impedimentum fuit infra suam diocesim: ⁊ sic poterit penam iuris ꝑ delicto declarare: precipue cum hec non sit necessaria priuatio: sed sufficit declaratio.

x Pendentia: concordã. s. de iudi. dispendiosam. in fine. ⁊ vide quod ibi notatur.

a Nõ obstãte: multum expediens fuit finis iste: alias ad impediendam sequestrationem quilibet de facto opposuisset nullitatez sententie ⁊ allegasset pro se ꝙ sententia nulla non meretur habere nomen sententie: de re iu. c. finali. libro sexto. ff. de re iu. l. iiij. §. cõdẽnatum. cũ suis cõcor. ff. ꝗ testamen. tut. l. iij. ⁊ de bo. pos. contra tabu. l. nõ putauit. §. ij. sunt autẽ multi modi nullitatis: quos no. de re iudi. c. j. vbi de hoc ⁊ remisi ad spe. ꝗ sentẽ. prola. §. iusta. puto tñ ꝙ licet alia nullitas non possit opponi: illa tñ opponi poterit per quam negetur iurisditio: oportet enim ꝙ cõstet de sententia vt hic dicetur: ⁊ per cõsequens de iurisditione auditoris qui tulit tã sententiam: bene facit. ff. de pe. l. ij. ĩ fi. ⁊ qõ no. de off. deleg. cuz in iure. et quo tamen de iurisditione ⁊ pronunciatione cõstat alia nullitas allegata sequestrationem nõ impedit: facit de testibus venicõ. ij. de spon. c. vno. li. vj. C. de edic. di. adri. tol. l. fi.

b Litteris. Primo ponit dubiuz. Secũdo illud ertẽdit. Secũda ibi: Volentes. Imola. Inducebat dubiũ ẽt. si papa. s. ꝗ priuileg. li. vj. vt. j. dicam.

c Nostris: de litteris enim inferiorũ dubitabat an fidez faciãt ẽt quo ad assertiua: ꝗ quo satz no. ⁊ scripsi. s. e. p. cessionẽ.

d Se. aplice: qũo hec sint diuersa pz de rescrip. si gr̃ose. li. vi.

e Reseruasse: narramus qõ est. j. Has reseruationes faciunt etiam legati: cũ moderatione tamẽ que habetur. ꝗ of. leg. c. iii. ⁊. iiij. li. vi. sz ĩ hoc differunt: qz de legati reseruatione non sufficeret fieri fidez per ipsius ꝗba negatiua: de testi. cum a nobis: salua consuetudine curie de q̃ ibi scripsi: ⁊ ꝗ fide istru. ꝙ super hoc.

e Cõmisisse: hec pñt facere inferiores: nõ tñ possent cõcedere facultatez recipiẽdi renunciationẽ ⁊ ꝓferendi: qõ dic vt de of. leg. c. pe. ij. rñ. lib. vi.

f Alia similia: vt qz cõfert bẽficium quod narrat vacare p ꝑuationẽ quã fecit deiicio: vel scribit ordinario ꝙ nullã iurisditionẽ exercear in ꝑsonas vl loca que narrat se eremisse.

g Intentio: sz ergo littera nõ sit gratiosa: sufficit ⁊ ꝙ super illis narratis intentio pape fundetur. vt qz mãdat contumacẽ citari moneri priuari

vel capi: quem dicit sepius excõicasse: vel suspendisse: vel mãdat cũ cuitari: vel cõmittit alicui prouisionem beneficij expressa persona vel nõ expssa cui puideri debeat ꝙ vacare narrat altero de predictis modis.

a ¶ Fundatur. in narratiuis ergo super quibus non fundatur papalis intentio haberet locum decreta. si papa. i. respon. de priuile. libro. vi. patet exemplũ in eo quod ibi no. glo. ij. facit quod no ta. iiij. q. vi. hoc quippe. & xxiij. di. domin⁹. Nũ quid autem instrumentum sententie in quo dicitur libellum oblatum lit. cõte. & similia de his fidem faciat scripsi post Inno. & Hostiẽ. ꝫ. eo. quoniam contra super verbo que occurrerint: & no. in spec. de instru. edic. §. restat. ad fi. ver. in summa: & facit qd no ta. in spec. d proba. §. fi. ver. sed pone iudex. & de pcura. §. ij. ad fi. §. ver. illud quoqz.

b ¶ Fecisse narramus. Quid si talia narrata super quibus fundatur intentio pape non sunt de facto suo p hanc litteram videtur ꝙ illa non probent. & facit versi. qd sequitur super sic narratis: fm quod videt ꝙ si confert beneficiũ ꝙ narrat in curia vacasse per mortem beneficiati cum hec narratio non sit de facto suo non probet: qd videtur graue: tamen rationem habet i tanto: qz in facto proprio nõ sic presumitur error: vt i alieno de rescrip. ab excõmunicato: cum suis concor. bene facit. j. de sentẽ. excom. si summus: satis puto ꝙ talia vba probant saltem presumptiue ex quo super illis fundatur intentio pape. ita ꝙ persumptiõi stabitur: nisi cõtrarium probetur: facit quod no. de rescrip. nõnulli: in glo. penul. poterit tamen probari contrarium puta illum mortuum esse extra curiam qd fieri non posset in his que papa narat de suo facto: & hoc forte vult littera infra ibi fidem plenariam: quasi intendat vt contra illam rationem nõ admittatur probatio: quod intelligo de probatione que perimat narrationem vel ipsam falsam ostendat: probatio vero per quam stante narratione releuaretur probans bene admitteret. pone in terminis: papa narrans renunciationem beneficij factam in manibus suis: & per eum acceptam confert illud vel conferri mandat bene potero probare quod illd beneficium tempore concessionis spectabat ad me nõ ad cedentem vel quod ipse cedens prius cesserat in manibus ordinarij vel per ipsum fuerat illo priuatus: & his similia que narrationem pape non perimunt: facit de acu. cum dilecti. Ex his distingue narratiua rescriptorum papaliũ: an super his non fundatur intentio papalis: & tunc non probant vt in decre. si papa: aut fundatur: & tunc subdistingue: an sunt de proprio facto & faciũt plenissimam: que perimi non potest. aut de alieno: tunc faciunt plenam. sed perimi potest vt predixi.

c ¶ Censemus. quasi iudicamus sententiamus statuimus iubemus deliberamus existimamus: hec omnia sonat hoc verbum vt infra dicam de conces. preben. c. j.

d ¶ Pendẽtia. concor. de. de iudi. dispendiosam in fi. ibi vide.

Cum iudei. Primo ponit dictum. Scdo ↄtrafacienti penam imponit ibi: quod si. Supplet concilium latera. ꝫ. e. iudei.

e ¶ Saraceni. vnde vtriqz dicatur: scripsi de iudeis & saracenis super rubrica.

f ¶ Criminalibus. de vtrisqz forte continebat priuilegium: sed forsan de alteris tantum.

g ¶ Christianos. licet christiani contra illos recipiantur in testes possunt tamen exceptione criminis per eos a testimonio repelli vt satis scripsi post Hostien. ꝫ. eo. iudei.

h ¶ Principum. vide quod dixi. j. de bap. c. vno regulariter iudei non compescuntur per ecclesiam: sed per seculares pricipes sub quibus degũt de iudeis: iudei. ij. & c. postulasti: & c. nonnullis. in fi. & facit. j. de re iudi. pastoralis in princi. & ꝫ. de vsur. post miserabilem: in casibus tamen eos iudicat ecclesia qui no. in prece. c. iudei ad quos addas istum casum. Consueuerunt autem principes propter magnum lucrum quod a iudeis in terris suis degentibus consequũtur eis fauere & eos priuilegiare: vt hic: & de vsur. quanto circa illa tamen que sunt opprobriosa fidei illos priuilegiare non debent. vt hic.

i ¶ Iuri. ꝫ. e. iudei: sꝫ cũ i iudicijs sit fuanda paritas de mu. pe. c. ij. C. de procu. sa. scri. lege in sacris. de except. cum inter. ergo videtur iuridicum ꝙ sicut christiani iudeos non recipiunt ↄtra se: sic nec ipsi cõtra iudeos recipi debeant. Solu. equalitas ista respicit personas actoris & rei: vt regulariter non liceat vni qd non liceat alteri: de reg. iur. non licet libro. vi. sed non respicit personas testiũ: alias sequeret ꝙ fide dignus qui nõ recipit cõtra se criminosũ vel excõicatum in testem: nec contra illum in testimonium recipi posset.

fundat[a] fecisse[b] narramus cẽsem⁹[c] super sic narratis fidem plenariã adhibendam. ¶ Volentes ad pterita & pendentia[d] etiã per appellationem negocia hoc extendi.

Rubrica de testibus.

¶ Clemens. v. in ↄcilio vienensi

¶ Per testes xpianos ↄuinci pñt iudei & saraceni: nõ ob. contrarijs priuilegijs regũ & principũ qbus si vtant subtrahitur illis xpianorũ commertium. Io. an.

Cum iudei quidam & saraceni[e] sicut accepimus ꝙ super ciuilib⁹ aut criminalibus[f] cõuinci per christianos[g] non possint: se priuilegijs regũ & principum[h] tueantur: quia id nedum iuri[i] cõtrarium: sed & christiane religioni[k] opprobriosum est quãplurimum & aduersũ reges eosdẽ & principes in domino exhortamur[l]: ne concedant huiusmodi decetero priuilegia vl' seruent aut fuare pmittant[m] etiã iam cõcessa. ¶ Quod si iudei aut saraceni priuilegijs talibus vti[n] presumpserint christianorũ cõmunio eis subtrahat[o]: sic ꝙ xpiani ab eorum abstinere cõmunione cẽsura ecclesiastica si opus fuerit[p] cõpellantur. ¶ Idem.

¶ Publicatis attestationibus testes pduci non pñt etiam in causis appellationis super eisdem articulis vel directe contrarijs. Joã. an.

Testibus rite[q] receptis: & eorũ attestationibus publicatis[r] sicut nõ licet super eisdem[s] vel directo[t] ↄtrarijs articulis alios[v] vel eosdem testes in principali causa producere[x]: sic nõ debet in appellationis[y] causa licere. ¶ Cum[z] non minus in appellationibus ꝙ̃ in principali causa subornatio sit timenda.

Rubrica de iureiurando.

k ¶ Religioni. quattuor modos qb⁹ sumit religio nota. ꝫ. de regula. super rubrica.

l ¶ Exhortamur. curialiter loqtur hic papa: & est si. d sta. mona. recolentes. j. de iudeis. ca. i. poterat enim eis cõmunicari & infligere eis penã. de iudeis iudei. ij. de maio. & obe. oẽs. & c. solite de iude. nouit. lꝫ autẽ hec exhortatio videatur consilium est tamen reuerentie: cui necessario parẽdum est: de hoc de eta. & qua. ad aures.

m ¶ Permittant. concor. de his que fi. a maio. par. ca. q̃siuit. de sen. excõ. nouit. concor. conci. vienẽ. ꝫ. de sup. neg. prela. c. vno.

n ¶ Vti. non punit impetrantem tñ sed vtẽtem. s. de rescr. ex tenore.

o ¶ Subtrahat. sic indirecte excommunicat illos ecclesia d iudeis iudei: & c. si iudeos: & ca. postulasti & d deci. de terris: d vsu. post miserabilẽ: & c. quanto. de pui. quanto.

p ¶ Si opus fuerit. s. quia monitioni non parẽt: que semper precedit censuram. de senten. excom. sacro.

Testibus. Primo decidit casum dubium. Secundo illius rõnem reddit ibi: cum nõ minus. Imola determinat. no. ꝫ. e. fraternitatis. & iiij. q. iij. si quis testibus: & quia decre. illam solẽniter cõmentaui: & ipsius cõmenti habetur copia: facilius hanc transibo.

q ¶ Rite. hoc dicit pro tanto: qz si receptio testium non teneret. puta facta p eum qui non erat iudex cause: vel facta super principali lite nõ cõtest. eo casu quo fieri non potuit: vt lite nõ cõtest. accedens. ij. publicatio istarum attestationum non impediret productionem rite fiendam. facit qd no. ꝫ. eo. cum cãm in fi. vlti. glo. Item si aliqui testes deposuissent super articulo non incluso sup quo vide quod scripsi post Inno. in decre. fraternitatis. in. v. q.

r ¶ Publicatis. repete rite: hoc dico p tanto: qz si indiscrete inscia vel inuita parte iudex publicaret: pars q̃ testificata nõdũ didicit: adhuc & testes pducere posset: & hoc casu dificari posset qd no. hex. ꝫ. eo. ↄstitutus. ij. in vlti. glo. ibi scripsi.

s ¶ Eisdem. super nouis. n. hoc lꝫ: etiam in causa pricipali: & que sint noua plene scripsi in decre. fraternitatis. i. q. ij.

t ¶ Directo cõtrarijs. Indirectam vero cõtrarietatem bene licet pbare p testes post attestationes publicatas: puta absentiam partis vel testis a loco eo tempore de quo deponit p modum decre. ex tenore. ꝫ. eo. qd intellige vt ibi dixi: ad idẽ. C. de ↄtrahen. stip. optimã: sup directa vero ↄtrarietate non licet: nisi opponeretur falsitas directa ipsius testis cum corruptione: de quo scripsi de pba. c. licet super glo. ij. Essent autem directe contraria capitula de legitimitate & illegitimitate de presentia: & absentia: de furore & sana mente: de actu spontaneo & coacto: de virginiate & corruptione: qñ talia & similia de eisdẽ personis & actibus d eodem instanti tpis sic contrarie formarentur.

v ¶ Alios vel eosdẽ: reprobat opi. Host. qui dicit in appellationis cã articulum antiquum posse reprobari per testes nouos: sed nõ per antiquos.

x ¶ Producere. hoc regulare fallit in multis casib⁹ quos scripsi in decre. fraternitatis. in. ix. q. & nota. Spe. in ti. de testi. §. satis viliter: & qd dicit producere intellige ↄtra partẽ inuitam super quo vide qd scripsi in vlti. q.

y ¶ In appellationis causa. reprobat cõem opinionẽ legistarũ dicentiũ ꝙ publicatis attestationibus in principali licebat pducere in causa appellatõis testes super eisdem capitulis. In hoc ↄcor. Hug. Joan. an. Tan. Azo. & Accur. per. l. eos. C. de app. & C. de temp. ap. per hanc: dicentes ꝙ. §. qui vero: i auten. de testi. col. vij. loquitur de testib⁹ pducendis i cã principali. sed canoniste contra. s. glo. Lau. Vincẽ. Tan. phi. Gof. & Inno. in predi. decre. quibus videtur cõsentire Guil. in specu. de testi. §. satis vtiliter: ver. & breuiter. & mouebant p rõnem hic insertam: & vide qd no. in. c. fraternitatis. in tertia glo. & qd ibi scripsi.

z ¶ Cum. pro quia redditiuum cause: concor. de consue. c. ij. & certe huic rationi legiste respondere non possunt: que sumitur etiam ex precedenti. §. qz vero: vbi de hoc. Ad leges codicis quas pro se inducunt facile respondetur vt intelligantur de veteribus capitulis nullo modo probatis: vel probatis aliter quam per testes. super quibus in appellationis causa bene licet prouidere testes. Joannes andree

& ¶ Subornatio. ad huiusmodi intellectum. vide qd scripsi in decreta. fraternitatis. in. viij. questione.